

Warszawa, 12 stycznia 2012 r.

Gospodarka światowa balansuje na krawędzi

Analiza i prognozy Euler Hermes, ubezpieczyciela należności, dotyczące wzrostu gospodarczego, ryzyka krajowego i upadłości korporacyjnych

- Według prognoz światowy wzrost gospodarczy zwolni w 2012 r. do 2,7% z poziomu 3% w roku 2011 – w krajach wschodzących rozwój traci impet, a „tonące” kraje coraz bardziej pogrążają się w kryzysie.
- Strefa euro, znajdująca się obecnie w stanie zawieszenia, odnotuje niewielki wzrost (0,3%), a należące do niej kraje będą musiały zmierzyć się z okresami recesji (krótkiej lub dłuższej, w zależności od przypadku); tylko Stany Zjednoczone będą mogły trochę odetchnąć – w 2012 r. spodziewany wzrost wyniesie 1,8%.
- W 2012 r. bilans ryzyka krajowego pozostanie ujemny, a liczba upadłości korporacyjnych znowu znacznie rosnąć (+3%).
- Wkład eksportu do polskiego PKB rosnąć będzie w trochę wolniejszym, jednocyfrowym tempie w porównaniu do roku 2011.

Rok 2011, naznaczony „arabską wiosną”, katastrofą w Fukushima, kryzysem długu publicznego i niepewnymi rządami w Europie, z pewnością nie należał do łatwych. Kruche ożywienie, które miało miejsce w pierwszym półroczu, skończyło się nagle w drugiej połowie roku, a wskaźnik wzrostu handlu światowego spadł na przestrzeni całego roku o połowę. Wszystko wskazuje na to, że w 2012 r. sytuacja będzie się nadal pogarszać: wzrost globalny, który w 2011 r. wyniósł 3%, prawdopodobnie nie przekroczy poziomu 2,7%. Euler Hermes prognozuje, że w pierwszym półroczu wzrost będzie powolny, może jednak przyspieszyć w drugiej połowie roku w związku z wdrożeniem zapowiadanych planów ratunkowych. Wzrost w strefie euro prognozowany jest w 2012 r. na 0,3%, natomiast wzrost w krajach wschodzących powinien ulec spowolnieniu – w przypadku Chin do 8,1% (z 9,2% w 2011 r.), a w przypadku Brazylii utrzymać się na poziomie 3% (tak samo jak w 2011 r.).

Gospodarki strefy euro spowalniają, choć w różnym tempie

W 2011 r. duży wpływ na realną gospodarkę w Europie wywarły kryzys długu publicznego oraz deficyty budżetowe. Brak widoczności oraz ograniczone finansowanie wydatków inwestycyjnych firm i gospodarstw domowych w różnym stopniu osłabi perspektywy rozwojowe dla krajów strefy euro: począwszy od Niemiec, które wciąż utrzymują się na powierzchni ze wzrostem na poziomie 0,8% w 2012 r. (spadek z 3% w 2011 r.) aż po tkwiącą w recesji Grecję (spadek o 2,7% w 2012 r. po spadku o 5,5% w 2011 r.), Portugalie (spadek o 1,9% w 2012 r. po spadku o 1,4% w 2011 r.) i Włochy, gdzie gospodarka skurczy się o 0,2% w 2012 r. po wzroście o 0,5% w 2011 r. – *We Francji wzrost PKB zwolni z 1,6% w 2011 r. do 0,4%. Podobnie jak w Stanach Zjednoczonych, aktywność gospodarcza w 2012 r. będzie uzależniona od kalendarza politycznego, na który złożą się okres przedwyborczego oczekiwania i powyborcza korekta polityki gospodarczej* – wyjaśnia **Główny Ekonomista Euler Hermes Ludovic Subran**.

Ważną rolę w bilansie strefy euro w 2012 r. odegrają również inflacja i stopa bezrobocia. Zgodnie z prognozą inflacja spadnie z poziomu 2,7% odnotowanego w 2011 r. do 2,2%, hamowana przez słabszy popyt i bardziej stabilne ceny surowców. Bezrobocie jednak utrzyma się na wysokim poziomie, zwłaszcza w krajach Europy Południowej.

Prognozy na rok 2013 przewidują, że w następstwie działań zorientowanych na ograniczenie deficytów i ryzyka systemowego w strefie euro wzrost przyspieszy do 1,2%.

Polska – eksporterzy zapewne odczują skutki spowolnienia

Porównując europejską gospodarkę do pociągu, którego lokomotywą są Niemcy, to zwalniając będzie on ograniczać zapotrzebowanie na paliwo – zaopatrzenie. - *Polskie towary, wspomniane „paliwo” (bo od lat aż ok.1/4 naszego eksportu trafia do Niemiec – owej lokomotywy Europy) są konkurencyjne jakościowo jak i cenowo, zdobywają więc rynek kosztem dostawców z innych krajów, ale ... spowolnienie oznacza jednak oszczędności, ograniczenie popytu – stwierdza Tomasz Starus, Główny Analityki i Dyrektor Biura Oceny Ryzyka w Towarzystwie Ubezpieczeń Euler Hermes.*

Wkład eksportu do polskiego PKB rosnać będzie więc zapewne w trochę wolniejszym, jednocyfrowym tempie w porównaniu do roku ubiegłego. Bardziej niepokoi jednak: w obszarze budżetowym – utrzymywanie się wysokiego deficytu na rachunku obrotów bieżących, co jest m.in. efektem osłabienia polskiej złotówki, a w odniesieniu do firm – wzrastająca znowu fala upadłości za granicą, która dotknąć może w pierwszej kolejności polskich eksporterów, jak miało to miejsce w 2008 roku.

Ostrożny optymizm w Stanach Zjednoczonych

W **Stanach Zjednoczonych** ostatnie dodające otuchy wskaźniki gospodarcze dają podstawy do ostrożnego optymizmu. Przewiduje się, że w 2012 r. PKB wzrośnie o 1,8% (1,9% w 2013 r.), pozostając pod wpływem spowolnienia w konsumpcji gospodarstw domowych. Umocnienie się dolara, który w związku z sytuacją panującą w Europie odzyskał status bezpiecznej przystani, może działać hamująco na eksport. Firmy będą dalej osiągać zyski, ale w tempie bardziej umiarkowanym. Rezerwa Federalna będzie stosować bodźce monetarne w celu ratowania gospodarki, ale istnieją pewne obawy co do polityki fiskalnej USA w związku z listopadowymi wyborami.

Gospodarki krajów BRIC spowalniają, ale nadal rozwijają się prężnie

Chociaż **Brazylię** dotknęło w trzecim kwartale 2011 r. nagłe spowolnienie, jej sytuacja fundamentalna jest solidna i stanowi dobrą podstawę do walki z trendami panującymi w globalnym środowisku gospodarczym. Należy się spodziewać, że dzięki stabilnemu rynkowi pracy wzrost gospodarczy Brazylii ustabilizuje się w 2012 r. na poziomie 3% (podobnie jak w roku 2011), a w 2013 r. wzrośnie do ponad 3,5%. Głównym ryzykiem, przed którym stoi Brazylia jako eksporter surowców, jest niebezpieczeństwo stagnacji a nawet spadku cen surowców.

Pomimo spowolnienia w strefie euro i wpływu, jakie wywarło ono na popyt na towary rosyjskie, prognozy wskazują, że wzrost gospodarczy **Rosji** spowolni w 2012 r. bardzo nieznacznie (do 3,7%). Takie przewidywania oparte są między innymi na bodźcach fiskalnych, które zostaną prawdopodobnie zastosowane w związku z marcowymi wyborami. W 2013 r. wzrost powinien znowu przyspieszyć do 4%. To, czy ta prognoza się sprawdzi, zależy jednak od trendów w cenach surowców oraz od wyników sektora rolniczego – obie wartości mają zgodnie z przewidywaniami odnotować umiarkowany spadek.

Gospodarka krajowa jest głównym motorem wzrostu w **Indiach**, gdzie w 2012 r. można się spodziewać wzrostu na poziomie 7,5%, a w 2013 r. – 8%. Perspektywa wzrostu ograniczona jest jednak trudnościami, na jakie napotyka wdrażanie projektów rządowych oraz brak reformy strukturalnej. Zaostrzenie polityki monetarnej, które trwa od 2010 r., odbiło się negatywnie na produkcji i konsumpcji gospodarstw domowych. Spodziewane złagodzenie polityki monetarnej powinno od 2012 r. napędzać wzrost.

Gospodarska **chińska** zwolniła w 2011 r. pod wpływem zaostrzonej polityki monetarnej i globalnego spowolnienia. Wzrost PKB, który w 2011 r. wyniósł 9,2%, w roku 2012 powinien obniżyć się do poziomu 8,1%. Spowolnieniu ulegnie import, ale nie tak szybko jak eksport, gdyż popyt krajowy pozostaje na wysokim poziomie. Inwestycje, główny motor wzrostu chińskiej gospodarki, od 2011 r. spadają. – *Chronienie gospodarki przed przegrzaniem straciło na znaczeniu względem polityki podtrzymywania wzrostu w obliczu ryzyka nagłego spowolnienia w Chinach, które bez wątpienia nadejdzie w związku z problemami strefy euro – mówi Ludovic Subran.* Spadek inflacji powinien jednak umożliwić rządzącym większą koncentrację na wzroście, dając możliwość poluzowania polityki monetarnej. Wzrost PKB w 2013 r. prognozowany jest na 8,5%.

Bilans ryzyka krajowego pozostanie ujemny

Na koniec 2011 r. blisko 60% krajów w panelu Euler Hermes składającym się z ponad 240 krajów i terytoriów wykazywało ryzyko na poziomie znacznym lub wysokim. Co więcej, jeśli chodzi o ryzyko, obserwujemy trend rosnący. W grudniu 2011 r. Euler Hermes zmodyfikował ratingi krajowe dla czterech krajów (Grecja, Filipiny, Słowenia i Czechy), których perspektywy rozwoju są mierne. Jedynym krajem, którego rating uległ poprawie, była Turcja. Poziom ryzyka został obniżony z 4 (wysokie) na 3 (znaczne), odzwierciedlając – pomimo wciąż dużych potrzeb finansowania

zewnątrznego i bardzo wysokiej inflacji – coraz bardziej zdywersyfikowany i elastyczny sektor prywatny oraz ściśle kontrolowaną politykę gospodarczą.

Upadłości korporacyjne zaczną znów rosnąć w 2012 r., zwłaszcza w Europie

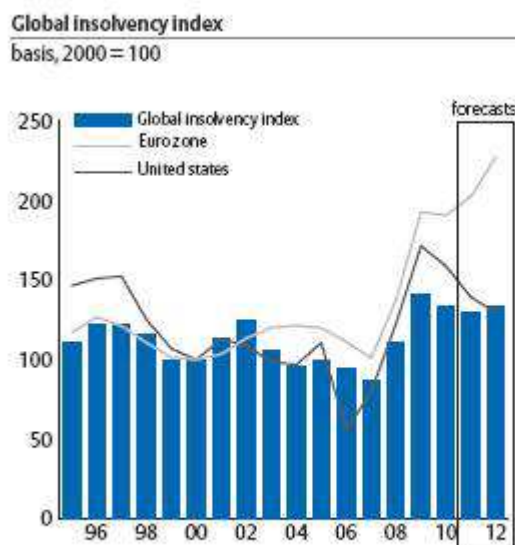
W 2011 r. liczba upadłości przedsiębiorstw w ujęciu globalnym wciąż malała (spadek o 3%). W roku 2012 Euler Hermes spodziewa się wzrostu liczby upadłości korporacyjnych o 12% w Europie oraz wyraźnego odbicia na świecie – wzrostu o 3%. Można się spodziewać, że wzrost liczby bankructw w 2012 r. nastąpi w dwudziestu pięciu spośród trzydziestu trzech analizowanych krajów. Na szczycie listy znajdują się kraje europejskie, zwłaszcza z regionu śródziemnomorskiego (wzrost o 19%), które zostały poważnie osłabione przez trwający obecnie kryzys. Liczba upadłości korporacyjnych będzie nadal maleć w obu Amerykach oraz w regionie Azji i Pacyfiku, jednak tempo spadku zmieni się wyraźnie – w 2012 r. można spodziewać się spadków o odpowiednio 7% i 1%, w porównaniu do spadków o 12% i 5% w roku 2011. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w dużo słabszych perspektywach wzrostu.

– *Bardzo wyraźne spowolnienie aktywności na poziomie globalnym, połączone z bardziej restrykcyjną polityką monetarną i fiskalną, przełoży się w 2012 r. na wzrost liczby upadłości korporacyjnych – mówi Wilfried Verstraete, Prezes Zarządu Grupy Euler Hermes.* – *Ta tendencja będzie szczególnie wyraźnie widoczna w Europie, gdzie obniżony popyt, osłabione eksportowe rynki zbytu oraz problemy przedsiębiorstw z pozyskiwaniem finansowania wskazują na trudną rekonwalescencję, przez co firmy zmuszone są szczególnie dużo uwagi poświęcać zarządzaniu swoimi należnościami handlowymi.*

1 – Prognoza wzrostu PKB wg Euler Hermes

Zmiana PKB	2011	2012
Globalnie	3,0%	2,7%
Regiony		
Europa – strefa euro	1,6%	0,3%
Europa Środkowa i Wschodnia	4,3%	3,1%
Stany Zjednoczone:	1,7%	1,8%
Ameryka Łacińska	4,0%	3,2%
Bliski Wschód i Afryka	3,2%	4,4%
Azja (bez Japonii)	7,3%	6,6%
OECD	1,4%	1,3%
poza OECD	5,8%	5,1%
Kraje		
Australia	1,9%	2,7%
Austria	3,2%	0,5%
Belgia	2,0%	0,4%
Brazylia	3,0%	3,0%
Kanada	2,4%	2,0%
Chiny	9,2%	8,1%
Dania	0,9%	0,3%
Finlandia	2,7%	1,1%
Francja	1,6%	0,4%
Niemcy	3,0%	0,8%
Grecja	-5,5%	-2,7%
Indie	7,5%	7,5%
Irlandia	0,6%	0,4%
Włochy	0,5%	-0,2%

2 – Zmiany Globalnego Wskaźnika Upadłości Euler Hermes

Sources: National figures, Euler Hermes forecasts

[Global... – Globalny Wskaźnik Upadłości
 basis – podstawa
 Eurozone – strefa euro
 United... – Stany Zjednoczone
 forecasts – prognozy
 Sources... – Źródła: dane krajowe, prognozy Euler Hermes]

Japonia	-0,3%	1,8%
Holandia	1,5%	0,2%
Norwegia	1,5%	2,1%
Portugalia	-1,4%	-1,9%
Rosja	4,0%	3,7%
Hiszpania	0,7%	0,2%
Szwecja	4,6%	1,1%
Szwajcaria	1,8%	0,5%
Wielka Brytania	0,8%	0,6%
Stany Zjednoczone	1,7%	1,8%

Zródła: IHS Global Insight. Prognozy Euler Hermes

*****

Kontakt dla mediów w Polsce:

Artur Niewrzędowski
TALKING HEADS PR
tel. 0509-433-874
e-mail: artur.niewrzędowski@thpr.pl

Relacje z Mediami, Grupa Euler Hermes

Bettina Sattler – +33 (0)1 4070 8141 – bettina.sattler@eulerhermes.com

Ogilvy

Lorenzo Ricci – +33 (0)1 5367 1283 – lorenzo.ricci@ogilvy.com

***Euler Hermes** jest liderem na rynku ubezpieczeń należności handlowych oraz jednym z liderów w zakresie gwarancji ubezpieczeniowych i windykacji należności. Euler Hermes zatrudnia ponad 6 000 pracowników w 50 krajach. Oferuje kompleksowe usługi w zakresie zarządzania należnościami. Skonsolidowany obrót grupy Euler Hermes w 2010 roku wyniósł 2,15 miliarda euro. Euler Hermes rozwinął międzynarodową sieć nadzoru, która umożliwia analizę stabilności finansowej 40 milionów przedsiębiorstw. Na koniec grudnia 2010 grupa obejmowała swoimi ubezpieczeniami transakcje handlowe na całym świecie na kwotę 633 mld euro.*

***

Euler Hermes, członek grupy Allianz, jest notowany na giełdzie Euronext w Paryżu i otrzymał rating AA- od agencji Standard & Poor's.

***

W Polsce grupa Euler Hermes jest obecna od 1999 roku. Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes SA oferuje ubezpieczenia należności handlowych oraz gwarancje ubezpieczeniowe. Jednocześnie druga spółka działająca na polskim rynku - Euler Hermes Collections Sp. z o.o. oferuje windykację należności, raporty handlowe, ocenę ryzyka oraz program analiz branżowych. Obsługę klientów zapewnia Euler Hermes Services Sp. z o.o. Usługi doradztwa prawnego świadczy Euler Hermes, Mierzejewska - Kancelaria Prawna Sp. k.

*****

Niektóre ze stwierdzeń zawartych w niniejszym materiale mogą wyrażać oczekiwania dotyczące przyszłości i inne prognozy oparte na aktualnych poglądach i założeniach kierownictwa i obciążone są znanym i nieznanym ryzykiem oraz niepewnością, które mogą spowodować, że faktyczne wyniki bądź wydarzenia będą się istotnie różnić od przedstawionych lub implikowanych w takich stwierdzeniach. Poza stwierdzeniami stanowiącymi prognozy z racji kontekstu przewidywania na przyszłość można rozpoznać po użyciu słów takich jak „może”, „będzie”, „powinno”, „oczekuje się”, „planuje się”, „zamierza się”, „przewiduje się”,

„uważa się”, „szacuje się”, „potencjalny” lub „w dalszym ciągu” i podobnych wyrażzeń. Faktyczne wyniki bądź wydarzenia mogą się istotnie różnić od przedstawionych w takich stwierdzeniach za sprawą m.in. (i) ogólnych uwarunkowań ekonomicznych, w tym w szczególności uwarunkowań ekonomicznych w zakresie podstawowej działalności lub na podstawowych rynkach Grupy Euler Hermes, (ii) kształtowania się rynków finansowych, w tym rynków wschodzących, a także zmienności rynków, ich płynności i zdarzeń kredytowych, (iii) częstotliwości i wielkości szkód ubezpieczeniowych, w tym szkód wynikających z katastrof naturalnych oraz rozwoju wydatków szkodowych, (iv) wskaźników utrzymania polis, (v) zakresu niespłacenia kredytów, (vi) poziomów stóp procentowych, (vii) poziomów kursów walutowych, w tym kursu wymiany euro do dolara amerykańskiego, (viii) zmian konkurencyjności, (ix) zmian w przepisach prawnych i regulacjach, w tym konwergencji monetarnej i Europejskiej Unii Monetarnej, (x) zmiany w polityce banków centralnych i/lub rządów innych krajów, (xi) wpływu przejęcia spółek, w tym związanych z tym kwestii integracji, (xii) reorganizacji i (xiii) ogólnych czynników konkurencyjności, w każdym przypadku na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i/lub globalnym. Prawdopodobieństwo wystąpienia bądź natężenia wielu z tych czynników może okazać się większe w wyniku działań terrorystycznych i ich konsekwencji. Grupa nie jest zobowiązana do uaktualniania żadnych odnoszących się do przyszłości stwierdzeń.